

Datum
2021-09-08

Diarienummer
KS-2021/1607.109
Er referens
M2021/01219

Handläggare
Maria Sundblad
Maria.Sundblad@huddinge.se

Miljödepartementet

SOU 2021:51 Skydd av arter - vårt gemensamma ansvar – Huddinge kommuns remissvar

Huddinge kommun lämnar följande yttrande som svar på remissen *SOU 2021:51 Skydd av arter - vårt gemensamma ansvar*:

Huddinge kommun anser att artskyddsutredningen utgör en gedigen genomgång över relevanta områden inom ramen för det uppdrag som givits, såväl avseende internationell rätt, EU-rätt, nationell rätt samt dess tillämpning och praxis.

Det är positivt att utredningen framför förslag för att förhindra artskyddsbrott, som exempelvis förbud mot privata samlingar av fågelägg och även täpper till håll i lagstiftningen som försvårat arbetet mot illegal handel med hotade djur.

Det är olyckligt att inte direktivet omfattar jakt-, fiske- och skogslagstiftningen även om miljöbalken ska gälla parallellt med dessa sektorslagar. Det skulle ha gett utredningen en större chans att harmonisera lagstiftningen.

Förslaget om livsmiljöunderlaget som ska vägleda beslut om när, var och hur olika former av exploatering får ske är visserligen bra men kommunen hade gärna sett att verktyget "livsmiljöunderlag" som presenteras i utredningen skulle utvecklats ytterligare, där det även borde tillsättas mer resurser för åtgärdsprogram för hotade arter.

Utredningen har lyft fram att Artportalen i nuläget är den viktigaste och mest lättillgängliga källan gällande kunskap om artfynd för markägare, verksamhetsutövare, allmänhet och myndigheter. Huddinge instämmer i detta, där kommunen använder Artportalen i den dagliga verksamheten. Det är positivt att Statskontoret föreslås få i uppdrag att utreda SLU Artdatabankens huvudmannaskap, formella myndighetsroll och funktion som kunskapscentrum för arter och biologisk mångfald samt föreslå en långsiktig finansiering av verksamheten.

Biologisk mångfald och artskydd

Andelen rödlistade arter ökar jämfört med tidigare år och visar på en negativ trend för den biologiska mångfalden i Sverige. Det som påverkar flest rödlistade arter i Sverige är markanvändningen inom jord- och skogsbruket.

Utredningen behandlar fridlysningsbestämmelserna. Fridlysning av en art kan ske antingen genom att Sverige ska uppfylla sina internationella eller EU-rättsliga förpliktelser eller genom att Sverige själv beslutat om det. Dock är fridlysning inte

HUDDINGE KOMMUN

Datum
2021-09-08

Diarienummer
KS-2021/1607.109

ett tillräckligt instrument för att stärka och skydda mångfalden inom organismgruppen svampar.

Enligt ArtDatabanken finns det runt 10 000 svamparter i Sverige. I rödlistningsprocessen har omkring 3 600 arter bedömts och cirka 850 arter, nästan en fjärdedel, faller inom någon rödlistningskategori. Endast fem arter svampar är fridlysta och inga svampar omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv. Enligt rödlistan är slutavverkning av kontinuitetsskogar den enskilt största påverkansfaktor som utarmar svampfloran på ett storskaligt sätt. Vidare missgynnas svamparter knutna till kvävefattiga miljöer som naturbetesmarker och intilliggande brynmiljöer av igenväxning orsakad av utebliven hävd.

Detta innebär att instrumentet fridlysning, så som det kommer i uttryck för svampar, inte på långa vägar bidrar till en god bevarandestatus av populationer inom denna organismgrupp. Fler nationella arter bör ges samma starka skydd som de arter som skyddas enligt EU-rätten eller att de ska omfattas av denna.

Ett talande exempel för detta är svampen jättemusseron (*Tricholoma colossus*), som finns i Huddinges naturreservat. Enligt Skogsstyrelsen (Skyddsvärd skog – Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning, 2019) är jättemusseron en mycket bra indikator på skyddsvärd tallskog, svampen bildar mykorrhiza (komplexet mellan en svamps svamptrådar och en växts rötter) med tall. Jättemusseron är sannolikt en kvarleva (relikt) på sina växtplatser då nyetablering troligen sker ytterst sällan. Skogsstyrelsen menar också att Sverige och Norge sannolikt har merparten av den europeiska populationen och då därmed ett särskilt ansvar för artens bevarande. Trots detta utomordentligt viktiga bevarandevärde är den inte upptagen i art- och habitatdirektivet eller är fridlyst. Jättemusseronen är dock rödlistad som sårbar (VU).

Ersättning för intrång

Förslaget i utredningen om ersättning innebär att det nu finns en möjlighet för markägare att få ersättning för intrång i pågående markanvändning när ett beslut tas om skydd av fridlysta arter. Huddinge kommuns förhoppning är att utredningens ersättningsförslag bidrar till att minska konflikter gällande markanvändning och bevarande av biologisk mångfald samt öka legitimiteten av artskyddet.

För Huddinge kommun

Daniel Dronjak

Kommunstyrelsens ordförande

Beslut i detta ärende har fattats av kommunstyrelsen den 29 oktober 2021